

EESTI KESKKONNAJUHTIMISE ASSOTSIATSIOON

TEABELEHT 16

Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsiooni teabeleht ilmub kolm korda aastas ning on mõeldud assotsiatsiooni liikmete ja laiemale üldsuse teavitamiseks EKJA tegevusest ja keskkonnanjuhtimisest.

SISUKORD

LK 2

Taimar Ala

Uus tulija keskkonnahalduses – Keskkonnaamet

LK 3

Viire Viss

EKJA projekt keskkonnahoidliku ettevõtluse koostöövõrgustiku tõhustamiseks

LK 4

UUDISEID EUROOPAST

LK 5

Uut keskkonnaõigusaktides (märts-mai 2009)

Kadri Tomingas

Konkurss "Keskkonnategija 2009"

LK 6

Karin Kilk

Konsultantide koolitus keskkonnanjuhtimissüsteemide rakendamiseks EMAS/ISO easy meetodi kohaselt

Karin Kilk

Keskkonnanjuhtimissüsteemide koolitussari Eesti väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele

LK 7

Harri Moora

Projekt EMAS easy MOVE IT!

Viire Viss

Lõppes ettevõtete venekeelsele töötajaskonnale suunatud keskkonnanjuhtimissüsteemialane koolitussari

LK 8

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL
ISO 14001 STATISTIKA
TRÜKIS

Gergely Toth

"Tõeliselt vastutustundlik ettevõtetus"

KONTAKTID:

Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsioon
Lai 34, 10113 Tallinn
Tel: +372 627 6100
Faks: +372 627 6101
E-post: ekja@ekja.ee
www.ekja.ee

KENA SUVE, EKJA TEABELEHE LUGEJA!

Vaatamata kaunile kesksuvele ning üleilmsele majanduskriisile jätkab EKJA teabeleht siiski ilmumist. Seda eelkõige tänu EKJA liikmete soovile tutvustada EKJA tegevusi ja propageerida keskkonnanjuhtimist kogu ühiskonnas, aga ka tänu Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) finantsmehhanismide Vabaühenduste Fondile, kes otsustas rahastada EKJA projekti keskkonnahoidliku ettevõtluse koostöövõrgustiku tõhustamiseks. Projekt

toetab kolme EKJA teabelehe ilmumist. Teabelehest leiad teavet nii projektist kui ka teistest tegevustest s.h loodud Keskkonnaametist, Keskkonnategija 2009 konkursist, uutest keskkonnaõigusaktidest ning keskkonnanjuhtimisega seotud projektidest.

Huvitavat lugemist!

Tõnis Meriste
EKJA juhatuse esimees

Külastage EKJA kodulehte www.ekja.ee

UUS TULIJA KESKKONNAHALDUSES – KESKKONNAAMET

Taimar Ala, Keskkonnaameti peadirektori asetäitja kt

KESKKONNAAMET

Alates 2009. aasta 1. veebruarist tegutseb Eesti keskkonnahalduses uus organisatsioon – Keskkonnaamet. Keskkonnaamet on Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, mis teostab täidesaatvat riigivõimu ja riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku sundi seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses. Ameti tegevusvaldkond on riigi keskkonna- ja looduskaitse ning -kasutamise ja kiirgusohutuse poliitika ja programmide ning tegevuskavade elluviimine.

Uue ameti loomise peamine eesmärk oli muuta ministeeriumi ja selle haldusala töö selgemaks, majanduslikult efektiivsemaks ja inimestele arusaadavamaks. Keskkonnaamet hakkab tegelema nii eluslooduse kui ka keskkonnakasutuse poolega keskkonnakaitstes ehk korraga saab lahendada küsimusi, mis seni jagunesid Riikliku Looduskaitsekeskuse ja keskkonnateenistuste vahel.

Keskkonnaameti alla on koondatud endised maakondlikud keskkonnateenistused, Looduskaitsekeskus ja Kiirguskeskus. Keskkonnaametis on 416 ametikohta, mida täidavad valdavalt eelnevalt mainitud asutuste töötajad. Enamik töötajatest paikneb üle Eesti kuues regioonis: Harju-Järva-Rapla, Hiiu-Lääne-Saare, Pärnu-Viljandi, Põlva-

Valga-Võru, Jõgeva-Tartu ning Viru regioon. Keskkonnaameti peakontor asub Tallinnas, Narva mnt 7a ehk samas majas Keskkonnaministeeriumiga. Regioonidel on kontorid kõigis maakondades ja need asuvad seniste keskkonnateenistuste ja looduskaitsekeskuse piirkondlikes ruumides.

Keskkonnaameti peadirektor on Andres Onemar ning tema asetäitja keskkonnakasutuse alal on Taimar Ala, eluslooduse alal Leelo Kukk ning tugiteenuste alal Erik Kosenkranius.

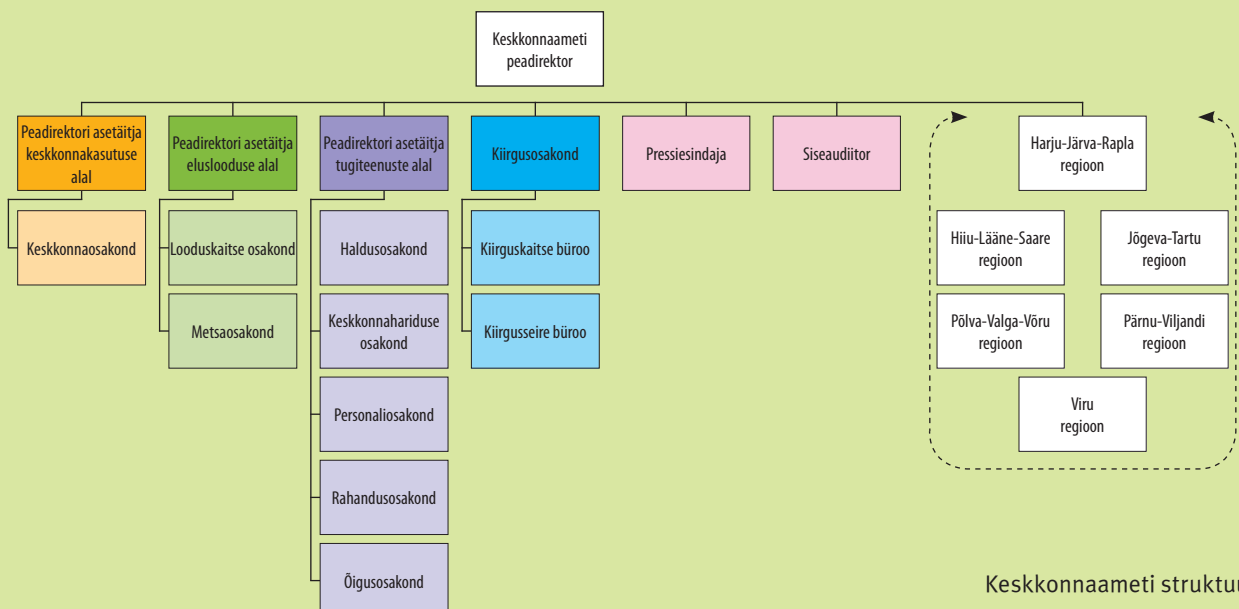
Elanike ja ettevõtete jaoks tähendab Keskkonnaameti loomine eelkõige seda, et keskkonnalube, litsentse ning kooskõlastusi saab taotleda ühest kohast ja keskkonnaküsimuste lahendamine on arusaadavam. Uus amet loodab parandada ja tõhustada suhtlust ettevõtetega läbi elektrooniliste kanalite (sh taotlused, aruanded, ametlikud kirjad e-formaadis), et tagada konstruktiivne ja kvaliteetne koostöö.

Keskkonnaameti peamised ülesanded tegevusala piires on (mittetäielik loetelu):

- keskkonnalubade ja looduskasutuse lubade ning muude lubade ja litsentside väljaandmine
- seisukohad ja kooskõlastused planeeringutele ja projektidele
- keskkonnamõju ja keskkonnamõju strateegilistes hindamistes osalemine

- keskkonna- ja looduskasutuse andmete kogumise, aruandluse ja nende edastamise korraldamine ning andmekogude pidamine
- keskkonnale tekitatava kahju vältimise ja heastamise korraldamine
- kaitstavate loodusobjektide valitsemine
- loodusobjektide seotud teadus- ja uurimistööde ning seire korraldamine ja teostamine
- kalavarude kaitse ja taastamine
- metsateatiste menetlemine ja metsakaitse korraldamine
- jahilubade väljaandmine
- õhu, pinnase, vee ja toiduainete radioaktiivsuse seire
- Keskkonnaministeeriumile keskkonnavalaste õigusaktide täiustamise ettepanekute tegemine
- keskkonnateabe- ja keskkonnaharidusalase tegevuse korraldamine
- jne

Keskkonnaametil logo on õiekujuline, kus on võrdse suurusega kujutatud nelja klassikalist ürgelementi – maad, õhku, tuld ja vett. “Nelja ürgelemendi tasakaalu peetakse elu kestmise aluseks,” ütles Keskkonnaameti peadirektor Andres Onemar. “Logo kajastab Keskkonnaameti eesmärki hoida looduslikku tasakaalu ning luua head elukeskkonda.”

Keskkonnaameti struktuur

EKJA PROJEKT KESKKONNAHOIDLIKU ETTEVÕTLUSE KOOSTÖÖVÕRGUSTIKU TÕHUSTAMISEKS

Viire Viss, EKJA projektijuht

Selleks, et saavutada häid tulemusi keskkonnakaitse ja jätkusuutliku arengu valdkonnas on vaja koondada jõudusid ja teha koostööd. Keskkonnaküsimustega tegelemine ei ole juba ammu üksnes Greenpeace-sarnaste organisatsioonide pärusmaa ning parimad lahendused kooruvad välja just erinevate huvirühmade – keskkonnaorganisatsioonid, ametkonnad, kohalikud elanikud, ettevõteted jt – koostöös, kuigi igapähe neist võivad olla omad huvid.

Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsioon (EKJA) loodi 2003. aastal eesmärgiga koondada eelkõige ettevõtteid, aga ka organisatsioone ja üksikisikuid, kes soovivad oma majandustegevust viia läbi moel, mis avaldaks keskkonnale minimaalset negatiivset mõju ja aitaks tagada kogu ühiskonna säästvat arengut. Selline vabühendus võib tunduda “mürkroheliste” keskkonnakaitsetele üllatav või lausa silmakirjalik, kuna viimase poolsajandi jooksul on peetud (tootmis)etevõtteid looduskeskkonna kõige suuremateks vaenlasteks. 21. sajandil on olukord muutunud ning paljud ettevõteted soovivad käsikäes majandusliku jätkusuutlikkusega toimida keskkonnanahoidlikult, ressursisäästlikult ja vastutustundlikult. Selleks, et pääseda “keskkonnavaenlase” tiitlist on oma huvide kaitsmiseks ja keskkonnanahoidu panustamisel vaja ettevõtetel teha koostööd nii omavahel kui ka teiste huvirühmadega.

EKJA projekt “Keskkonnanahoidliku ettevõtluse koostöövõrgustiku tõhustamine”

Koostöö edendamiseks keskkonnanjuhtimise valdkonnas ja EKJA kui organisatsiooni toimimise tõhustamiseks taotleti 2009. aasta algul toetust Norra ja Euroopa majanduspiirkonna finantsmehhanismi Vabühenduste fondist (VÜF). Taotlus ostus edukaks ning 8. mail allkirjastas EKJA juhatuse esimees Tõnis Meriste lepingu VÜFi korraldatud pidulikul üritusel Mustpeade majas. Projekt kestab 2009. a juunist 2010. a juunini.

Projekti eesmärk on EKJA kui organisatsiooni arendamine ja ettevõtlusega seotud keskkonnanahoidliku tegevuse toetamine. Projekti alameesmärgid on:

- EKJA organisatoorse tegevuse tõhustamine ja tugevdamine

- teadlikkuse ja pädevuse tõstmine saastuse vältimiseks ning ressursside keskkonnasäästlikuks kasutamiseks (s.h keskkonnanahoidliku tegevuse laiem propageerimine ettevõtete ja organisatsioonide seas)

- edendada partnerlust keskkonnanahoidlike organisatsioonide ja üksikisikute vahel nii kohalikul kui ka rahvusvahelisel tasandil

- tugevdada koostööd ettevõtete ning ametiasutuste vahel (k.a osalemine keskkonnaalases seadusloomes).

Tegevused

Eesmärkide saavutamiseks on projekti tegevused jagatud kolmeks:

1. EKJA organisatoorne arendamine

Selle tegevuse puhul vaadatakse üle ja täiendatakse EKJA juhtimis- ja toimimispõhimõtteid ning suhtlemiskanalid. Koostatakse EKJA pikaajaline tegevuskava, milles kasutatakse teiste riikide (Norra, Ungari) edukate organisatsioonide kogemusi.

2. Pädevuse tõstmine ja keskkonnateadlikkuse levitamine

Pädevuse tõstmiseks ja keskkonnasäästliku tegevuse propageerimiseks ettevõtluses kogutakse ja tutvustatakse keskkonnategevuse tulemuslikkuse parimaid näiteid, täiustatakse EKJA kodulehte (www.ekja.ee), koostatakse ja levitatakse teabelehti, korraldatakse avalikke seminare, kus käsitletakse päevakajalisi keskkonnanjuhtimisega seotud teemasid ja tutvustatakse uusi suundumusi keskkonnanjuhtimise valdkonnas.

3. Koostöö edendamine

Koostööd edendatakse erinevate huvirühmadega nii kohalikul (Eesti) tasandil – korraldatakse ümarlaudasid ametkondadega (sh keskkonnaministeeriumiga) ja täpsustatakse EKJA võimalikku rolli keskkonnanjuhtimissüsteemide propageerija ja edendajana – kui ka rahvusvaheliselt (tihendatakse sidemeid, arendatakse koostööd ja vahetatakse

Tõnis Meriste (vasakult teine) allkirjastab lepingu

kogemusi teiste EL liikmesriikide sarnaste organisatsioonidega).

Projektitegevuste sihtrühmaks on nii EKJA liikmed kui ka teised ettevõtteid, organisatsioonid, avalik sektor ja laiem üldsus.

Ettevõtete keskkonnategevuse tulemuslikkuse näited

Pädevuse tõstmise ja keskkonnateadlikkuse levitamise puhul on üks olulisemaid tegevusi keskkonnategevuse tulemuslikkuse projektide ja näidete kogumine. Paljud ettevõtteid on oma keskkonnategevust parandanud – näiteks ressursikasutust tõhustanud, investeerinud keskkonnanahoidlikesse tehnoloogiatesse/lahendustesse, keskkonnanahoidlike tooteid arendanud, nii töötajate kui avalikkuse keskkonnateadlikkust tõstnud jne –, aga kuulda on neist vähe. Need näited võiksid olla heaks eeskujuks ka teistele ettevõtetele ja organisatsioonidele. Eriti loodetakse koguda näiteid, kus keskkonnategevuse parandamine on toonud kaasa ka majanduslikku kasu. Näidete kogumisel küsitakse nõu Ungari partnerorganisatsioonilt (KÖVET, www.kovet.hu), kes juba aastaid on koostanud keskkonnategevuse tulemuslikkuse parimate näidete kogumikku ning annab välja ka vastavateemalist auhinda.

Kogutud näiteid tutvustatakse seminaridel ja teabelehtedes ning tehakse kättesaadavaks EKJA kodulehel.

Jooksev teave projektitegevuste kohta kajastub EKJA kodulehel www.ekja.ee

UUDISEID EUROOPAST UUDISEID EUROOPAST UUDISEID EUROOPAST

AVALDA ARVAMUST KESKKONNAHOIDLIKE HANGETE UUTE TOOTESPETSIIFILISTE JUHENDITE KOHTA

Keskkonnahoidlike riigihangete edendamine on Eestis hoogu kogumas. Mitmed Euroopa Liidu liikmesriigid on jõudnud selles vallas märksa kaugemale, kuid ka ELis otsitakse lahendusi, et hangetes üha enam keskkonnahoiu kriteeriumeid arvestataks ning et need oleks kogu Euroopas ühtsed.

Üks abivahend keskkonnahoidlike riigihangete läbiviimiseks on ELi väljatöötatud tootespetsiifilised hankejuhendid. Nimetatud juhendid lihtsustavad nii hankijate kui tarnijate tööd keskkonnahoidlikumate valikute küsimisel ja pakkumisel.

Siiani on valminud juhendid 10 tooterühmas (sh transport, ehitus, koopia- ja joonestuspaber jm). Peatselt on need juhendid kättesaadaval ka eesti keeles, kui hetkel saab inglise keelseid juhendeid alla laadida kodu-

lehel: http://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit_en.htm.

Järgmise sammuna on Euroopa Liidul väljatöötamisel 10 uut juhendit järgnevat tooterühmas: mobiiltelefonid, soojuse ja elektri koostootmine (CHP), boilerid, konditsioneerid ja soojuspumbad, soojusisolasioon, seinapaneelid, kõvad põrandakatted, aknad, tänavavalgustus ja valgusfoorid ning teehitus ja liiklusemärgid. Just nende tooterühmade kriteeriumite osas kutsus Euroopa Liit nii hankespetsialiste, ettevõtjaid kui ka teisi huvirühmasid sõna sekka ütlema.

Oma arvamast saab avaldada Euroopa Komisjoni keskkonnahoidlike riigihangete kodulehel kuni **31. augustini 2009**: http://ec.europa.eu/environment/gpp/consultation_en.htm.

EUROOPA LIIT KEELUSTAB MADALA TÕHUSUSEGA ELEKTRIPIRNIDE KASUTAMISE

Euroopa Liidu liikmesriigid on jõudnud otsusele eemaldada turult kõik hõõgpirnid ning madala tõhususega halogeenpirnid hiljemalt aastaks 2012. Keelustamine on üks osa kasutuselevõetavatest energiasäästu meetmetest lähtuvalt ELi energiatarbivate toodete direktiivist.

Allikas: ENDS Europe, Monday 8 December 2008

KESKKONNAKRIMINAALVASTUTUSE DIREKTIIVI KEHTESTAMINE

2008. aasta detsembrist kehtib ELi direktiiv, mille eesmärk on määratleda kriminaalkuriteod keskkonna valdkonnas. Nimetatud direktiivi nõuete ülevõtmine Eesti seadusandlusesse eeldab praeguse küllaltki vastuolulise keskkonnalase kriminaalseadustiku ülevaatamist.

Allikas: ENDS Europe, Friday 19 December 2008

ELI ÖKOMÄRGISEGA ITAALIA PEREHOTELL ON EESKUKJUS TEISTELE MAJUTUSASUTUSTELE

Itaalia hotell Palazzo Papaleo on pärast eelmise aasta detsembrikuus EÜ ökomärgise omistamist näidanud üles suurt aktiivsust teistegi majutusasutuste keskkonnahoidlikuks muutmisel. Näiteks korraldasid hotelli omanikud 2009. aasta aprillis EÜ ökomärgise teemalise seminari teistele turismiteenuse pakkujatele nende omavalitsuses.

Palazzo Papaleo perehotell on Itaalias esimene viietärni majutusasutus, kellel on õigus kasutada ELi ökomärgist. Papaleo perekond usub, et turism ja keskkonnahoid on omavahel tihedalt seotud ning pole võimalik ehitada uut majutusasutust mõtlemata sealjuures keskkonnale ja ühiskonnale. Sellist filosoofiat kandes soovivad hotelli omanikud, et kogu Otranto piirkond oleks "roheline" turismi eeskujuna Itaaliale kui kogu Euroopale.

Eesmärk olla eeskujuks teistele turismisektoris tegutsejatele sundis Papaleo perekonda korraldama seminari, et koondada ühiselt jõud keskkonnaaspektidega arvestamiseks. Üritusel avanes hotellil võimalus jagada oma praktilisi kogemusi, sh ökomärgise taotluse protsessi kohta. Seminari tulemusena otsustasid piirkonna majutusasutuste juhid sagedamini kohtuda ning ühtlasi peeti vajalikuks kohtumisi konsultantidega, kes aitaksid ettevõtetal EÜ ökomärgise skeemi paremini mõista. Papaleo perekonna järgmine eesmärk on luua piirkondlik keskkonnahoidlike ettevõtete võrgustik, et elavdada suhtlust kohalike ettevõtjate vahel ning edendada kohalikke traditsioone.

Allikas: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/news/index_en.htm

ECO-NET.EE

Jätksuutliku ettevõtja teabeallikas

Teave keskkonnanjuhtimise ja säästva arenguga seotud valdkondadest, õigusaktidest, seminaridest, koolitustest, uudistest jms.

UUT KESKKONNAÕIGUSAKTIDES (MÄRTS–MAI 2009)

Ehitusseaduse muutmise seadus võeti vastu 18. märtsil 2009 ning see jõustus 1. mail 2009. Vastuvõetud seadusega muudeti ja sõnastati muuhulgas energiamärgisega seonduvaid ehitusseaduse paragrahve 31 ja 32 (energiamärgis; energiamärgis hoone püstitamisel ja tasu eest võõrandamisel või üürile andmisel või liisingulepingu sõlmimisel). Uues seaduses on näiteks ära märgitud, et hoonete energiamärgiseid väljastava ettevõtja kohtus on kanda tema poolt väljastatud energiamärgised ehtisregistrisse. Energiamärgise kehtivusajaks määrati kümme aastat Muudatusi viidi muuhulgas sisse ka energiamärgise väljastamise osas. Samuti muudeti ja täiendati ehitusseadust energiatõhusust puudutavaga. Näiteks lisandusid ehitusseaduse paragrahvi 49 kaks täiendavat lauset, mis puudutavad projekterimisettevõtja kohustusi. Esiteks peab projekterimisettevõtja nüüdsest väljastama sisekliima tagamisega hoone püstitamisel ehitusprojekti koosseisus energiamärgise. Teiseks peab ta kinnitama, et projekteritud hoone vastab energiatõhususe miinimumnõuetele. Uus tingimus seaduses on ka see, et ehitusloa omanik peab taotlema uue ehitusloa, kui ehitusloa taotlemise aluseks olnud ehitusprojekti muudetakse selliselt,

et muutuvad ehitise olulised tingimused, nagu näiteks tuleohutus, energiatõhusus, ehitise kasutusotstarve, mõjuvad koormused (kandevõime) või ehitusloa taotluses näidatud muud olulised tehnilised näitajad. Energiatõhususe miinimumnõudeid uuendab Vabariigi Valitsus vähemalt üks kord iga viie aasta järel, kusjuures energiatõhususe miinimumnõuete uuendamisel arvestatakse tehnilist arengut ehitiste püstitamisel.

Vastu võeti ka **välisõhu kaitse seaduse muutmise seadus** (12. märts 2009) ning veeseaduse muutmise seadus (19. märts 2009).

Veeseaduse § 241 lõike 1 alusel kehtestati 2009. aasta 19. märtsil määrus nr 57 **“Reoveekogumisalade määramise kriteeriumid”**. Määrusega kehtestati reoveekogumisala määramise üldised kriteeriumid (sh reoveekogumisala määratakse asulale elanike arvuga üle 50 inimese, kusjuures määratava reoveekogumisala minimaalne suurus on 5 ha). Üldise kriteeriumina kehtestati ka see, et reoveekogumisala määramisel lähtutakse põhjavee kaitsest, arvestades sotsiaal-majanduslikku kriteeriumi ja keskkonnakaitse kaalutlusi, sealhulgas pinnavee kaitstust. Määruse teine ja neljas paragrahv käsitlevad reostuskoormusi

reoveekogumisala määramiseks põhjavee kaitse järgi. Näiteks kaitstud või suhteliselt kaitstud põhjaveega piirkondades tuleb reoveekogumisala moodustada, kui 1 ha kohta tekib orgaanilist reostuskoormust rohkem kui 20 inimekvivalenti. Kolmas paragrahv kehtestab sotsiaal-majandusliku kriteeriumi arvestamist reoveekogumisala määramisel.

Jäätmeseaduses on vastu võetud mõned uued õigusaktid. Esiteks, määrus nr 65 **“Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad”**, mis jõustus 1. mail 2009. Määrust kohaldatakse elektri- ja elektroonikaseadmetele, mille kategooriad on sätestatud määruse lisas, ja nende osadele ning elektroonikaseadmetest ja nende osadest tekkinud jäätmetele (elektroonikaromudele). Teiseks, Keskkonnaministri 8. mail 2009 jõustunud määrus nr 21 **“Elektri- ja elektroonikaseadmete märgistamise viis ja kord”**. Määrus kehtestatakse jäätmeseaduse § 25 lõike 4 alusel.

KONKURSS “KESKKONNATEGIJA 2009”

Kadri Tomingas, Keskkonnaministeriumi keskkonnakorralduse büroo spetsialist

Keskkonnaministerium kuulutab 2009. aastal taas kord välja “Keskkonnategija” konkursi, mis on “Aasta keskkonnategu” üks kategooria. “Keskkonnategija” konkursi eesmärk on tunnustada organisatsioone, kes toimivad keskkonnahoidlikult ja jätkusuutlikult ning saavad sellega olla eeskujuks ka teistele organisatsioonidele.

“Keskkonnategija” konkursi eelkäija on Keskkonnaministeriumi korraldusel aastatel 2001, 2003 ja 2005 toimunud konkurss “Keskkonnasõbralike ettevõtete TIPP”. 2009. aastal toimub konkurss kuugendat korda ja sellest kolmandat korda “Keskkonnategija” nime all.

“Keskkonnategija” tiitel antakse välja neljas kategoorias:

- keskkonnajuhtimine
- keskkonnasõbralik toode või teenus
- keskkonnasõbralik protsess
- keskkonnavalne rahvusvaheline koostöö.

“Aasta keskkonnategija 2009” konkursil osalemiseks tuleb kandidaadi kohta täita asjakohase ankeedi vähemalt üks osa (kategooria, milles kandideeritakse) ning edastada täidetud ankeet hiljemalt **15. oktoobriks 2009** Keskkonnaministeriumisse e-postiga aadressile keskkonnategu@envir.ee või postiga aadressile Narva mnt 7a, 15172 Tallinn märgusõnaga “Keskkonnategu”.

“Keskkonnategija” tiitli pälvinud ettevõtted/organisatsioonid saavad oma käsutusse ülaltoodud keskkonnamärgise, mida selle omanikud võivad kasutada oma trükistel, toodetel jms infomaterjalidel.

2009. aasta konkursi lisaväärtus on see, et tunnustuse pälvinud ettevõtetel on võimalus osaleda 2010. aasta algul Euroopa Keskkonnaauhinna konkursil, mis toimub üle kahe aasta. Sama võimalus on ka 2008. aasta Keskkonnategija konkursil tunnustatud ettevõtetel. Sellel konkursil on võimalik rinda pista teiste Euroopa riikide organisatsioonidega ning saada üleeuroopaline tunnustus oma keskkonnategevusele.

Täpsem teave konkursi toimumise, taotlemise ja hindamise tingimuste kohta ning täitmisele kuuluva ankeedi leiate Keskkonnaministeriumi koduleheküljelt www.envir.ee/730026.

Euroopa Keskkonnaauhinna konkursi koduleht: www.ebae.eu

Lisateave: Keskkonnaministeriumi keskkonnakorralduse büroo spetsialist Kadri Tomingas, kadri.tomingas@envir.ee, tel: 6260750

KONSULTANTIDE KOOLITUS KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEMIDE RAKENDAMISEKS EMAS/ISO EASY MEETODI KOHALELT

Karin Kilk, SEI-Tallinna keskkonnakorralduse programm

Leonardo da Vinci

2008. a alguses algas Euroopa Liidu Leonardo da Vinci programmi poolt rahastatav BE-SMARTER (Business & Electronic Sustainable Management Research Action Training Efficiency) projekt. Projekti juhtpartneriks on Eco Conceil Enterprise (Belgia) ning kaasatud on veel üheksa organisatsiooni Belgiast, Saksimaalt, Prantsusmaalt, Ungarist ja Eestist. Eesti partneriks on SEI-Tallinn.

Projekti eesmärk on pakkuda täiendkoolitust ligemale 100 keskkonnakonsultandile, mittetulundusühingu esindajale, tudengile Euroopas, kes nõustavad väikeettevõtteid keskkonnanjuhtimissüsteemide rakendamisel. Projekti käigus töötatakse välja ning kogutakse kokku lihtsad ja tõhusad keskkonnanjuhtimise ja -aruandluse vahendid, mida saab kasutada keskkonnanjuhtimissüsteemi rakendamiseks väikeettevõtetes.

Konsultante koolitatakse ka Eestis ning loodetavasti on projekti lõpuks Eestis kümme-kond konsultanti, kes suudavad nõustada väikeettevõtteid rakendama lihtsaid ja tõhusalt toimivaid keskkonnanjuhtimissüsteeme. Projekti laiem eesmärk on moodustada

üleeuroopaline ekspertide võrgustik, kes omavahel suheldes ja kogemusi vahetades moodustavad konsultantide "uue põlvkonna" keskkonnanjuhtimissüsteemide lihtsamaks ja tõhusamaks rakendamiseks. Parimad praktikad, e-õppe keskkond ja koolitusmaterjalid koondatakse veebilehele www.be-smarter.eu.

Eesti konsultantide koolitus toimub **2.-4. septembril 2009** Tallinnas. Koolituse käigus tutvustatakse lihtsustatud meetodeid – nn EMAS/ISO easy – keskkonnanjuhtimissüsteemide rakendamiseks ettevõtetes/organisatsioonides. Koolitusele osalema on oodatud konsultandid, kellel on mõningane kogemus keskkonnanjuhtimissüsteemide rakendamisel ning kes suudavad iseseisvalt rakendada keskkonnanjuhtimissüsteemi koostöös ettevõttega. Koolitusel osalev konsultant peab kaasama 1-2 ettevõtet (soovituslikult väike- või keskmise suurusega), kes on huvitatud keskkonnanjuhtimissüsteemi rakendamisest. Koolituse läbinud saavad vastava tunnistuse. Koolitus on konsultantidele tasuta. Osalejate arv on piiratud, seetõttu palutakse huvilistel oma osalussoovist anda teada nii pea kui võimalik (hiljemalt 10. augustiks).

Lisateave projekti ja koolituse kohta: Karin Kilk, SEI-Tallinn, 6276105, karin.kilk@seit.ee, www.seit.ee ja www.be-smarter.eu.

KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEMIDE KOOLITUSSARI EESTI VÄIKE- JA KESKMISE SUURUSEGA ETTEVÕTETELE

Karin Kilk, SEI-Tallinna keskkonnakorralduse programm

2009. aasta septembrist 2010. veebruarini viib SEI-Tallinn koostöös EKJA-ga läbi keskkonnanjuhtimissüsteemide (KKJS) rakendamise koolitussarja ettevõtetele. Koolitussarja eesmärk on rahvusvaheliselt aktsepteeritud keskkonnanjuhtimissüsteemide (sh ISO 14001, EMAS) tutvustamine ja rakendamine Eesti väike- ja keskmise suurusega ettevõtetes. Keskkonnanjuhtimissüsteemi (KKJS) rakendamine ettevõtetes panustab otseselt ettevõtlusest tuleneva keskkonnamõju vähendamisse ning samas aitab suurendada ettevõtete konkurentsivõimet.

Koolitussari koosneb neljast koolituspäevast, kus tutvustatakse keskkonnanjuhtimissüs-

teemi rakendamise olulisemaid etappe: KKJS kavandamist, elluviimist, kontrolli ja korribeerimist ning siseauditi läbiviimist. Lisaks on ettevõtetel võimalik saada individuaalset nõustamist KKJSi ekspertidelt.

Koolitustest oodatakse osa võtma kõiki ettevõtete esindajaid (eelistatud on väike- ja keskmise suurusega ettevõtted), kes soovivad rakendada keskkonnanjuhtimissüsteeme oma ettevõttes tõhusal ja lihtsal moel (aluseks on EMAS/ISO easy meetod, vt <http://www.eco-net.ee/?mid=23&id=103>).

Esimene koolitus toimub 17. septembril 2009. Osalussoovist palume teada anda

EESTI KESKKONNAJUHTIMISE ASSOTSIATSIOONI LIIKMED

Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsiooni liikmeskond koosneb tegevliikmetest ja toetajaliikmetest. Tegevliige on ettevõtlusega tegelev juriidiline isik, riigiasutus või omavalitsus, kes tunnistab ja järgib assotsiatsiooni põhikirja ning maksab liikmemaksu. Tegevliikmel on üldkoosolekul hääleõigus.

Toetajaliige on juriidiline või füüsiline isik, kes on huvitatud assotsiatsioonis aktiivselt või passiivselt tegutsemisest ja osalemisest ühisüritustel. Toetajaliikmel ei ole üldkoosolekul hääleõigust, kuid ta maksab liikmemaksu. Liikmeks astumise infot leiab EKJA kodulehelt.

Tegevliikmed

AS Kunda Nordic Tsement*, AS Eesti Raudtee*, AS EKSEKO*, AS Eesti Energia*, ELLE OÜ*, AS Tallinna Vesi*, AS Cleanaway*, AS Tallinna Sadam*, Ragn-Sells AS, Bureau Veritas Eesti OÜ, Riigimetsa Majandamise Keskus, maxit Estonia AS, AS Irbistero, OÜ J. R. Technoconsult, AS Teede REV-2, Stoneridge Electronics AS, ÅF Estivo AS, Det Norske Veritas Eesti OÜ, Tallinna Prügila AS, Lloyd's Register EMEA Eesti filiaal, AS Eesti AGA, AS Amhold.

Toetajaliikmed

ABB AS*, SEI-Tallinn*, Kertu-Liisa Terk*, Olavi Tammemäe*, Eike Riis, OÜ Hendrikson & Ko, AS TALTER, AS ELTEK, Alexander Efremov, OÜ TJO Konsultatsioonid, Ants Tammepuu, Anni Turro, AS ASPI, AS JALAX, Peeter Saks, AS ORTO, AS Mistra-Autex, Lembit Lait, AS ESTKO, Peep Pobbul, AS Metrosert, AS Tallinna Lennujaam, AS Estonian Cell, AS Kuu-sakoski, Elcoteq Tallinn AS*, Liina Joller, OÜ Keskkonnakorraldus.

*Asutajaliikmed

1. septembriks. Osalustasu on 250 krooni koolituse kohta.

Lisateave projekti ja koolituse kohta: Karin Kilk, SEI-Tallinn, 6276105, karin.kilk@seit.ee ja www.seit.ee

Projekti rahastab Keskkonnainvesteeringute Keskus.

LÖPPES ETTEVÕTETE VENEKEELSELE TÖÖTÄJASKONNALE SUUNATUD KESKKONNAJUHTIMIS-SÜSTEEMIALANE KOOLITUSSARI

Viire Viss, EKJA

2008.-2009. aasta sügis-talvel viis EKJA Keskonnainvesteeringute Keskuse sihtfinantseerimisel läbi kolm koolitust ettevõtete venekeelsele töötajaskonnale keskkonnanjuhtimissüsteemide tutvustamiseks.

Vajaduse koolituse järgi tingis see, et venekeelset infot Eesti keskkonnaõigusaktide ja keskkonnanjuhtimissüsteemide rakendamiseks leidub vähe ning see takistab keskkonnategevuse edendamist valdavalt venekeelsetes ettevõtetes. Pigem saadakse informatsiooni isiklike kontaktide kaudu või pöördutakse ametkondade poole, kui otsitakse koolitusvõimalusi või vastavasisulisi juhendmaterjale.

Peamisteks koolitajateks olid EKJA tegevliikme ELLE OÜ konsultandid, kuid kaasati ka Keskonnaministeeriumi ja ettevõtete (Kunda Nordic Tsement, Tallinna Vesi, Silmet, Kreenholmi Viimistlus, ESKARO, BVQI) esindajaid.

Koolituse rahuloluanalüüsist tuli välja, et osalejad olid rahul nii koolituse sisu kui ka korraldusega. Oldi tänulikud selle eest, et koolitussari korraldati vene keeles, kuna seda tehakse Eestis oludes keskkonnanjuhtimisealal väga harva. Tõdeti, et teema oli huvitav ja aktuaalne ning koolitustest õpiti midagi uut ja vajaminevat oma töö tarvis. Kõige enam rahulolu väljendati ettekandjate, eriti ettevõtete esindajate osas. Koolitusel osalejad said tunnistuse, mis kinnitab nende osalust koolitusest. Saadud tagasisidet koolitussarja kvaliteedi ja korralduse kohta on võimalik kasutada järgmiste samalaadsete koolituste korraldamisel.

Koolitussarja ettekandeid paiknevad EKJA kodulehel: www.ekja.ee Tegevused Koolitused ja seminarid.

Projekti rahastas
Keskonnainvesteeringute
Keskus.

PROJEKT EMAS EASY MOVE-IT!

Harri Moora, SEI-Tallinna keskkonnakorralduse programmijuh

EMASeasy MOVE-IT! on rahvusvaheline projekt, mida rahastab Euroopa Liidu CIP konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm. Nimetatud programmi üks alamprogrammidest toetab öko-innovatsiooni EL väike- ja keskmise suurusega ettevõtetes.

EMASeasy MOVE-IT! projekti tegevused viiakse läbi 6 riigis: Eestis, Belgias, Saksamaal, Küprosel, Bulgaarias ja Hispaanias. Projekti juhtpartner on Säästva Eesti Instituut (Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus, SEI-Tallinn). Projekti tegevused algavad 2009. aasta juunis ning kestavad 3 aastat.

Projekti eesmärk on suunata väike- ja keskmise suurusega ettevõtteid (VKE) ökotõhususe, jätkusuutlikkuse ja ühiskondliku vastutuse (CSR) poole. Seda tehakse kasutades innovaatilist keskkonnanjuhtimissüsteemide (KKJS), sh EMAS¹ juurutamise rakendust. Projekti kaasatakse lisaväärtusel põhinevad turismiettevõtlusega seotud klastrid. Lisaväärtustena vaadeldakse tervise ja heaoluga seotud tegevusi (sh SPA teenused, alternatiivmeditsiin, kohalik- ja mahetoid, ökotooted jms), kultuuriliste väärtuste säilitamist (sh kultuuriline pärand, arhitektuur, kultuuriteenused) ning kohaliku ettevõtluse toetamist (sh majutus jt tooted ja teenused).

Projekti innovaatilisus seisneb selles, et turismiettevõtlusega seotud klastrites rakendatakse KKJS kasutades lihtsustatud keskkonnanjuhtimise meetodeid (EMASeasy metodoloogia) ja internetipõhist nõustamist. Kuna projekti suunis on EMAS-keskne, siis üks eesmärk on lähendada olemasolevaid keskkonnanjuhtimissüsteeme (nt Roheline Võti) EMAS määruse kohasele juhtimissüsteemile. Lisaks arendatakse projekti käigus välja spetsiifilised keskkonnate-

¹ Euroopa Liidu keskkonnanjuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (Eco-Management and Audit Scheme)

gevuse hindamise võtmeidikaatorid ning integreeritakse erinevaid keskkonnanjuhtimisvahendeid (sh ökomärgised, mahemärgised, CSR).

Kokkuvõttes panustatakse projektiga kohalikele väärtustele põhineva keskkonnahoidliku ettevõtluse arendamisele. Projekti käigus viiakse läbi järgmised tegevused:

- klastrikesksete KKJS pilootrakenduste juurutamine erinevates Euroopa riikides. Eestis viiakse KKJS rakendamine läbi kahes turismiettevõtlusega seotud klastris.
- öko-innovaatilise toetusmehhanismi loomine, et vähendada VKEde KKJS rakendamise kulusid ning sõltuvust välistest ekspertiisist (põhineb EMAS easy metodoloogial).
- VKEdele "targa" elektroonilise KKJS rakendamise abivahendi loomine.
- kohaliku ja unikaalse toodangu/teenuse tutvustamine ja turustamine EMAS-keskse KKJS olemasolu kaudu.
- uuritakse võimalusi keskkonnanjuhtimisvahendite integreerimiseks (sh ökomärgised, mahemärgised, Roheline Võti, CSR).
- spetsiifiliste keskkonnategevuse hindamise võtmeidikaatorite väljatöötamine ning panustamine EMAS III arendamisele.
- ühtse rakendusmudeli väljatöötamine, mis sobiks kasutamiseks Euroopa riikides. Mudeli kasutamiseks teistes liikmesriikides ja piirkondades koostatakse äriplaan.

Siinkohal kutsume üles Eesti turismiettevõtlusega seotud tooteid/teenuseid pakkuvaid organisatsioone (sh SPA teenused, majutus, transport, toitlustus, terviseteeenused jms) osalema kirjeldatud projektis.

Lisaks SEI-Tallinnale on projekti partnerid ECE (Eco-counselling Enterprise) Belgiast, TIME Foundation Bulgaariast, AEOLIKI Küprosel ning KATE (Center for Ecology & Development in Stuttgart) Saksamaalt.

Lisateave: Harri Moora, SEI-Tallinn, harri.moora@seit.ee, tel: 6276 108, www.seit.ee

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

23. jaanuaril 2009 toimus Rahvusraamatukogus EKJA korraline seminar "Energiasäästu võimalused kontorisis ja ettevõttes". Ettekanded on saadaval EKJA kodulehel www.ekja.ee.

2. ja 3. aprillil toimusid Tallinnas ja Kuressaares keskkonnahoidlike riigihangete alased seminarid, mis viidi läbi Norra-EMP

regionaalarengu toetuskeemi rahastatava projekti "Suutlikkuse tõstmine ja koostöö edendamine keskkonnahoidlike riigihangete rakendamiseks Eesti omavalitsustes (Saare ja Harju maakonnas)" (2009-2010) raames. Ettekanded on saadaval SEI-Tallinna kodulehel www.seit.ee.

9. aprillil toimus Rahvusraamatukogus EKJA üldkoosolek ja korraline seminar energiamajanduse arengukava SMHst, uuest Keskkonnaametist ja välisõhu kaitse seadusest. Ettekanded on saadaval EKJA kodulehel www.ekja.ee.

8. mail allkirjastas EKJA juhatus esimees Tõnis Meriste lepingu Avatud Eesti Fondiga projekti „Keskkonnahoidliku ettevõtluse koostöövõrgustiku tõhustamine“ läbiviimiseks. Loe projektist lähemalt lk 3.

1.-4. juunil korraldas Säästva Eesti Instituut koostöös partneritega projekti "Suutlikkuse tõstmine ja koostöö edendamine keskkonnahoidlike riigihangete rakendamiseks Eesti omavalitsustes (Saare ja Harju maakonnas)" raames Kuressaares ja Tallinnas keskkonnahoidlike riigihangete koolitused. Koolituste läbiviimist rahastas Norra-EMP regionaalarengu toetuskeem. Ettekanded on saadaval SEI-Tallinna kodulehel www.seit.ee.

16. juunil toimus Rahvusraamatukogus EKJA korraline seminar mis keskendus keskkonnaõigusaktide muutustele ja keskkonnaseadustiku väljatöötamisele. Ettekanded on saadaval EKJA kodulehel www.ekja.ee.

2.-4. septembril toimuvad Euroopa Liidu Leonardo da Vinci programmi poolt rahastatav BE-SMARTER (Business & Electronic Sustainable Management Research Action Training Efficiency) projekt raames täiendkoolitused keskkonnakonsultantidele, mittetulundusühingu esindajale ning tudengile, kes nõustavad väikeettevõtteid keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamisel. Loe lähemalt lk 6. Lisateave projekti kohta: www.be-smarter.eu või www.seit.ee.

17. septembril toimub esimene ettevõtete koolitus keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamiseks EMAS/ISO easy meetodil. See on esimene koolitus neljast koolitusest koosnevas keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamise koolitussarjas, mis viiakse läbi 2009. a sügisel – 2010. a talvel. Samuti korraldatakse projekti tulemusi tutvustav seminar. Loe lisa lk 6.

Täpsem infot koolitustel osalemise ja koolituste sisu kohta vt: www.seit.ee.

TRÜKIS

„Tõeliselt vastutustundlik ettevõtlus“ (2007)

Autor: Gergely Toth

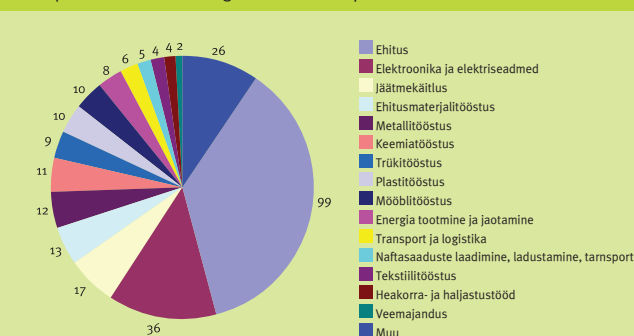
(eesti keelde tõlkinud ja toimetanud SEI-Tallinn), 104 lk

"Tõeliselt vastutustundlik ettevõtlus" on raamat jätkusuutlikust arengust, ettevõtete ühiskondlikust vastutusest (CSR) ja probleemide strateegilisest lahendamisest. Raamat tutvustab ja propageerib CSR kontseptsiooni, kuid samas tuuakse välja CSR-i tavapärase lähenemise puudused ning käsitletakse teemat sügavamalt, proovides leida vastust küsimusele, mida peaks üks ettevõtte tegema, et olla tõeliselt vastutustundlik.

Raamat on kättesaadav Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogudes (vt <http://ester.nlib.ee/>) ning seda on võimalik osta SEI-Tallinnast (50 kr).

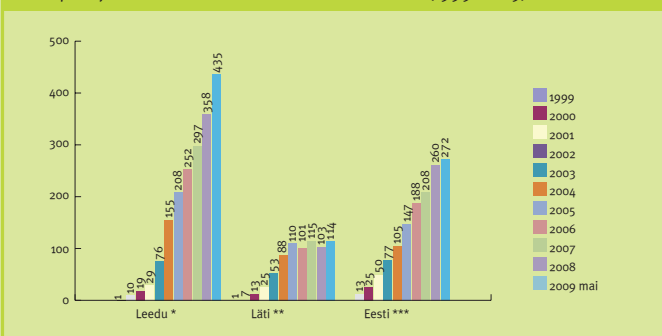

ISO 14001 sertifikaadid tegevusalade kaupa Eestis

Eesti Kvaliteediühingu kodulehe (www.eaq.ee) andmetel (mai 2009)

ISO 14001 juurutanud ettevõtete arv Balti riikides (1999-2009)

* Leedu Standardinõukogu: www.lsd.lt

** Läti Kvaliteediühing: www.lka.lv

*** Eesti Kvaliteediühing: www.eaq.ee